ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
Г-Н PAOLO MENGOZZI
представено на 18 юли 2007 г. [1]

1. Настоящото дело има за предмет иск, предявен на основание член 226 ЕО от Комисията на Европейските общности срещу Кралство Швеция, с който се цели да се установи, че като прилага система от вътрешни данъци от такъв характер, че дава косвена закрила на бирата, произвеждана предимно в Швеция, по отношение на виното, внасяно предимно от други държави-членки, Кралство Швеция не е изпълнило задълженията си по член 90, втора алинея ЕО.

I — Спорната национална правна уредба

2. В Швеция данъкът върху алкохолните напитки [2] се определя въз основа на действителното алкохолно съдържание по обем (алкохолно съдържание) на напитките.

3. От преписката е видно, че към момента на присъединяването на Кралство Швеция към Европейския съюз през 1995 г. бирата, чието алкохолно съдържание по обем превишава 3,5 % vol. (наричана бира с високо съдържание на алкохол) [3], се е облагала с данък, който по същество е равностоен на данъка, с който се е облагало виното с алкохолно съдържание по обем около 11 % vol.

4. На 1 януари 1997 г. шведският парламент решава да намали акциза върху бирата. Съгласно твърденията на шведското правителство, посочени в писмената защита, това решение било обосновано с необходимостта от противопоставяне след присъединяването на Швеция към Европейския съюз на пограничната търговия с бира на границата с Дания, която различният размер на данъчно облагане в сила в двете държави насърчавал.

5. Под натиска на Комисията, която изразява съмнения относно съвместимостта

1 — Език на оригиналния текст: италиански.

2 — По смисъла на член 3 от глава 1 от Закона за алкохолните напитки (Alkohollag 1994:1738) под алкохолна напитка следва да се разбира напитка, чието алкохолно съдържание е над 2,25 % vol. Алкохолните напитки се подразделят на спиртни напитки, вино, бира с високо съдържание на алкохол и бира.

3 — Съгласно определението по член 6 от глава 1 от Закона за алкохолните напитки, посочен в бележка под линия 2.

с член 90, втора алинея ЕО на режима на облагане на бирата и виното, установен в резултат на въведеното през 1997 г. изменение, шведският парламент решава да намали акциза върху виното с действие от 1 декември 2001 г.

6. Въз основа на сега действащия режим по силата на членове 2 и 3 от lagen (1994:1564) om alkoholskatt[4] данъкът върху производството и консумацията на бира и вино е определен, както следва.

7. Акцизите за един литър бира се дължат в размер на 1,47 шведски крони (SEK) за обем алкохол. Не се облага с акциз бирата, чието алкохолно съдържание по обем не надвишава 2,8 % vol. (член 2 от lagen (1994:1564) om alkoholskatt).

8. Акцизите за литър вино се дължат въз основа на фиксирана сума, нарастваща в зависимост от съдържанието на алкохол на напитката, установена в размер на:

7,58 [SEK] за алкохолно съдържание по обем над 2,25 % vol., но по-малко или равно на 4,5 % vol.;

11,20 SEK за алкохолно съдържание по обем над 4,5 % vol., но по-малко или равно на 7 % vol.;

15,41 SEK за алкохолно съдържание по обем над 7 % vol., но по-малко или равно на 8,5 % vol.;

22,08 SEK за алкохолно съдържание по обем над 8,5 % vol., но по-малко или равно на 15 % vol.;

45,17 SEK за алкохолно съдържание по обем над 15 % vol., но по-малко или равно на 18 % vol.

9. Не се облагат с акциз вината, чието алкохолно съдържание по обем не надвишава 2,25 % vol. [член 2 от lagen (1994:1564) om alkoholskatt].

10. В Швеция върху продажбата на дребно на вино, на бира с високо съдържание на алкохол и на спиртни напитки има законен монопол. Управлението на монопола е поверено на Systembolaget Aktiebolag (наричано по-нататък „Systembolaget“) — дружество, притежавано изцяло от държавата.

4 — Закон за акцизите върху алкохола от 15 декември 1994 г.

II — Досъдебна процедура

11. След получени оплаквания, в които се изтъква дискриминационният характер на шведския режим на акцизите върху виното и бирата, на 28 февруари 2000 г. Комисията изпраща на Кралство Швеция първо официално уведомително писмо, в което твърди, че въз основа на притежаваната от Комисията информация този режим изглежда противоречи на член 90 ЕО, тъй като облагайки виното с данък, по-голям от данъка, с който се облага бирата, както като абсолютна стойност, така и като процент върху крайната цена на продукта, този режим конкретизира потребителските навици, като засилва предимството на бирата, която е местна стока, във вреда на пазарния потенциал на виното, което е внасяна от други държави-членки стока.

12. Кралство Швеция отговаря с две писма от 10 май и 20 ноември 2000 г., в които отбелязва, че данъчен режим, при който акцизите върху алкохола са установени в зависимост от алкохолното съдържание на напитките, не противоречи на член 90 ЕО. Въпреки това то заявява, че е готово да намали акциза върху виното за обем алкохол, като го сведе до равнище по същество еднакво с това на акциза върху бирата, така че да възстанови съотношението на данъчно облагане между двете стоки, съществувало преди 1 юни 1997 г.

13. На 19 юни 2001 г. Комисията изпраща мотивирано становище на шведското правителство, което отговаря с две писма съответно от 13 юли 2001 г. и 17 декември 2001 г., с които информира Комисията за намаляването на акциза върху виното на 18,8 % с действие от 1 декември 2001 г.

14. Като приема, че с извършената промяна не се премахва дискриминационният характер на шведския данъчен режим, на 1 юли 2002 г. Комисията изпраща на Кралство Швеция второ официално уведомително писмо. То отговаря с писмо от 24 септември 2002 г.

15. На 9 юли 2004 г. Комисията изпраща второ мотивирано становище на шведското правителство, с което го кани да приеме необходимите мерки за съобразяване с него в срок от два месеца.

16. След като иска удължаване на срока, което е предоставено от Комисията, шведското правителство отговаря с писмо от 7 октомври 2004 г., с което оспорва всички отправени срещу него упреци.

III — Производство пред Съда и искания на страните

17. С акт, подаден в секретариата на Съда на 14 април 2005 г., Комисията предявява настоящия иск.

18. С Определение на председателя на Съда от 16 септември 2005 г. Република Латвия е допусната да встъпи в производството в подкрепа на исканията на ответника.

19. В съответствие с член 44, параграф 3 от Процедурния правилник на Съда делото е разпределено на голям състав вследствие на направеното в този смисъл искане от Кралство Швеция с писмо от 4 април 2006 г.

20. Комисията и Кралство Швеция са изслушани в съдебно заседание от 8 май 2007 г.

21. Комисията моли Съда:

— да установи, че като прилага система от вътрешни данъци от такъв характер, че дава косвена закрила на бирата, произвеждана предимно в Швеция, по отношение на виното, внасяно предимно от други държави-членки, Кралство Швеция не е изпълнило задълженията си по член 90, втора алинея ЕО,

— да осъди Кралство Швеция да заплати съдебните разноски.

22. Кралство Швеция моли Съда:

— да отхвърли иска,

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

23. Република Латвия моли Съда:

— да отхвърли иска.

IV — Правен анализ

A — *Доводи на страните*

24. Комисията поддържа, че спорните шведски данъчноправни разпоредби имат дискриминационен характер и защитен ефект по отношение на търговията с бира, предимно местна стока, във вреда на търговията с вино, внасяно предимно от други държави-членки. По тази причина те нарушавали член 90, втора алинея ЕО.

25. Комисията отбелязва, че акцизът за обем алкохол, с който се облага вино със средно алкохолно съдържание по обем, е с около 20 % по-висок от акциза, с който се облага бирата. Влиянието на тази разлика върху крайната цена на стоките освен това се увеличавало поради налагането на ДДС в размер на 25 %, изчислен върху базова цена с включен в нея акциз.

26. Комисията смята, че съществува отношение на конкуренция между бирата с високо съдържание на алкохол (с алкохолно съдържание по обем над 3,5 % vol.) и виното от средна категория с алкохолно съдържание по обем между 8,5 и 15 % vol.[5] и чиято цена е в диапазона между 49 и 70 SEK[6]. Тъй като върху продажбата на дребно и на двете стоки има държавен монопол, те били в конкуренция помежду си в едни и същи търговски обекти, принадлежащи към веригата Systembolaget, или в заведения, които притежават специален лиценз. Според Комисията обстоятелството, че потребителите са длъжни да се насочат към Systembolaget, за да закупят въпросните стоки, засилва тяхната взаимозаменяемост.

27. Институцията ищец приема, че данъчният режим на виното и на бирата води до ограничаване на потенциалната консумация на вино и има най-малкото косвен защитен ефект по отношение на търговията с бира.

28. Статистическите данни, на които се позовава Комисията[7], показват, че размерът на данъчно облагане на въпросните стоки обуславя поведението на потребителите. От тези данни следвало по-специално, че през 1997 г., годината, през която е намален акцизът върху бирата, продажбите на тази напитка са се увеличили, докато продажбите на виното

5 — В изчисленията, насочени към доказване на основателността на своите твърдения, Комисията взема като пример вино с алкохолно съдържание от 12,5 % vol.

6 — Данните относно ценовия обхват се появяват единствено в писмената реплика. В исковата молба Комисията посочва най-общо „леки и евтини вина“ и „евтини трапезни вина“.

7 — Комисията се позовава основно на статистиката на продажбите на Systembolaget, публикувана на нейната страница в Интернет.

отбелязват спад. Също така през 2002 г. след намаляването на акциза върху виното продажбите на тази стока са отбелязали най-голямото нарастване, отчетено между 1995 г. и 2004 г.

29. Комисията отбелязва, че влиянието на акциза върху крайната цена на вината с алкохолно съдържание по обем между 8,5 и 15 % vol. е по-голямо в ценовия диапазон между 41 и 70 SEK, който отговаря на категорията стоки, в рамките на която се реализират около 80 % от всички продажби. Освен това влиянието било значително по-голямо от това, което се наблюдава при най-продаваната категория бира, независимо от количеството на стоката, приета като основа за целите на тази оценка [8].

30. Кралство Швеция не оспорва твърденията на Комисията, че бирата е предимно местна стока, а виното е предимно вносна стока, че съществува разлика между условията на определяне на акциза, с който се облагат двете стоки, и накрая, че между тях съществува определена конкуренция [9], въпреки че според посочената държава-членка между подобни стоки не съществува пълна взаимозаменяемост и не личи ясно кои категории вино и бира са в конкуренция помежду си по смисъла на член 90, втора алинея ЕО [10].

31. Кралство Швеция, подкрепяно от Република Латвия, поддържа обаче, че спорните данъчни разпоредби нямат нито за предмет, нито като последица да предоставят косвена закрила на производството на бирата от конкуренцията на виното и че следователно не може да му бъде вменено каквото и да е нарушение на член 90, втора алинея ЕО.

32. Според това правителство от практиката на Съда следва, че за да може да се приеме, че е налице такова нарушение, е необходимо да се докаже, че въпросният данък оказва влияние върху отношението на конкуренция между разглежданите стоки, намалявайки потенциалното потребление на вносната стока в полза на конкурентната местна стока. За целите на това доказване е необходимо да се изследва разликата между продажните цени на стоките и влиянието на данъка върху тях, за да се прецени дали различната данъчна тежест върху тези стоки може да окаже влияние върху избора на потребителите.

8 — В исковата молба Комисията сравнява влиянието на акциза върху крайната цена на една бутилка (от 75 cl за виното и 33 cl за бирата), на един литър и на една чаша (от 15 cl за виното и 33 cl за бирата).

9 — Правителството ответник твърди, че такава конкуренция съществува между най-продаваните бири с високо съдържание на алкохол и най-продаваните и най-евтини вина с алкохолно съдържание по обем от около 11 % vol.

10 — В своята писмен дуплика Кралство Швеция си задава въпроси относно интензивността и еднозначния характер на условията на конкуренция между двете стоки.

33. В настоящия случай сравнението между средната крайна цена на един литър от категорията на най-продаваната бира с високо съдържание на алкохол и един литър от категорията на най-продаваното и най-евтино вино [11] с алкохолно съдържание по обем от около 11 % показвало, че разликата в облагането на двете стоки не е от естество да окаже влияние върху поведението на потребителите. Всъщност цената на виното, дори и да е обложено със същия акциз като бирата, била около два пъти по-висока от тази на бирата. При наличието на тези данни правителството ответник и встъпилото правителство поддържат, че Комисията не била доказала, че шведският данъчният режим е от естество да закриля бирата от конкуренцията на виното. Освен това Република Латвия отбелязва, че от статистическите данни следва, че в периода 1997—2004 г. потреблението на вино в Швеция е нараснало повече в сравнение с това на бирата.

34. Правителството ответник е съгласно с Комисията, че шведският потребител на алкохол е чувствителен към промените в цените на стоките. Обстоятелството, че потребителят отговаря на намалението на цените с увеличаване на потреблението, според посоченото правителство обаче не означава, че той променя поведението си при избора между различните категории алкохолни напитки. В това отношение правителството на Република Латвия отбелязва, че търсенето на тези стоки е относително нееластично спрямо промените в цената и че последната не изглежда да е фактор, който има определящо значение за избора на потребителя.

35. Освен това шведското правителство оспорва и пълнотата на представените от институцията ищец статистики на Systembolaget относно продажбите, тъй като, от една страна, те не отчитат реализираните посредством веригата от заведения продажби и от друга страна, не позволяват да се извлекат данни относно продажбите на тази категория вина, които се намират в конкуренция с бирата с високо съдържание на алкохол. В писмената си защита държавата-членка ответник възпроизвежда таблица относно продажбите на въпросните стоки за периода 1996—2004 г, която комбинира данните от статистиките на Systembolaget, на Skatteverket (шведска администрация за преки и косвени данъци) и на Svenska Bryggareföreningen (шведска федерация на производителите на бира, сайдър, сода и вода) [12].

36. В заключение шведското правителство, подкрепяно от Република Латвия,

11 — В писмената си реплика Комисията изтъква, че най-подходящият метод за сравняване на цените от гледна точка на потребителя е този, който използва като референтно количество чаша вино и чаша бира, и оспорва възприетия от шведското правителство подход, който взема предвид цените за литър. Шведското правителство поддържа обаче, че посоченият от Комисията метод не води до ясни резултати.

12 — Данните, на които се основават тези статистики, до които няма публичен достъп, са представени от шведското правителство в неговата писмена дуплика.

твърди, че Комисията не е доказала защитния ефект на въпросния данъчен режим и следователно твърдяното в настоящото дело нарушение на член 90, втора алинея ЕО.

Б — *Анализ*

37. По смисъла на член 90, втора алинея ЕО:

„Нито една държава-членка не може да налага, пряко или косвено, каквито и да било вътрешни данъци върху стоките на други държави-членки, които надвишават наложените пряко или косвено върху подобните местни стоки.“

38. Втора алинея гласи:

„Освен това никоя държава-членка не може да налага върху стоките от други държави-членки вътрешни данъци от такъв характер, че да дава косвена закрила на други стоки.“

39. Съгласно постоянната съдебна практика член 90 ЕО в своята цялост има за цел да осигури свободното движение на стоките между държавите-членки в нормални условия на конкуренция чрез отстраняването на всякаква форма на закрила, която може да последва от прилагането на дискриминационни вътрешни данъци по отношение на стоки с произход от други държави-членки и да гарантира пълен неутралитет на вътрешните данъци по отношение на конкуренцията между стоки, които вече са на националния пазар, и внесените стоки [13]. В тази връзка алинея първа на член 90 ЕО забранява всяка данъчноправна уредба, която води до облагане посредством какъвто и да е данъчен способ с по-висок данък на вносните стоки спрямо подобните местни стоки, докато, както уточнява Съдът, алинея втора има изрично за цел да попречи на всяка форма на косвена данъчна закрила, засягаща стоки, които макар да не са подобни на местните стоки по смисъла на първата алинея, са въпреки това в отношение на конкуренция, макар само частично, косвено или потенциално, с някои от тях [14].

40. Проверката на съвместимостта на определен национален данъчен режим с посочената в член 90 ЕО забрана за

13 — Вж. освен това Решение от 9 юли 1987 г. по дело Комисия/Белгия (356/85, Recueil, стр. 3299, точка 6) и Решение от 11 юли 1998 г. по дело Комисия/Италия (323/87, Recueil, стр. 2275, точка 7).

14 — Вж. в този смисъл Решение от 4 април 1968 г. по дело Fink-Frucht (27/67, Recueil, стр. 327). Вж. също така и Решение от 27 февруари 1980 г. по дело Комисия/Франция (168/78, Recueil, стр. 347, точка 6) и Решение по дело Комисия/Белгия, посочено по-горе, точка 7.

налагане на дискриминационни вътрешни данъци изисква комплексна оценка, която преминава през множество етапи.

41. Тази оценка изисква преди всичко да се направи анализ, целящ да определи *връзката*, която съществува между местните и вносните стоки, към които се прилага въпросният режим.

42. В първа алинея на член 90 ЕО тази връзка се изразява в подобността на стоките, докато за прилагането на втората алинея, въз основа на направените от Съда уточнения се изисква наличието на отношение на конкуренция, което може да бъде и само частично, косвено или потенциално, при положение че става дума за отношение, което не е чисто случайно, а е трайно и характерно [15].

43. Съдът е уточнил също така, че за да се установи наличието на отношение на конкуренция по смисъла на член 90, втора алинея ЕО, следва да се вземе предвид „не само настоящото състояние на пазара, но също така и възможностите той да се променя в контекста на свободното движение на стоки на общностно равнище и новите потенциални възможности за взаимозаменяемост на продуктите, които се разкриват с нарастване на търговския обмен, така че взаимното допълване между икономиките на държавите-членки да се прояви в пълна степен“ [16].

44. Като се основава на тези елементи, Съдът признава наличието на „определена степен на взаимозаменяемост“ между бирата и виното, която според него се дължи на факта, че в известна степен те служат за задоволяване на еднакви потребности [17]. Тази оценка, извършена в контекста на дело, в което от Съда е поискано да се произнесе по съвместимостта на данъчния режим на виното в сила в Обединеното Кралство, е потвърдена от последващо решение във връзка със ставката на ДДС върху виното и бирата в Белгия [18].

45. Като потвърждава съществуването на отношение на конкуренция между виното и бирата, Съдът не пропуска да отбележи съществените разлики между двете стоки по отношение на качествените им характеристики (на първо място различното съдържание на алкохол), методите на

15 — Решение по дело Fink-Frucht, посочено по-горе. В съдебната практика съществува обаче тенденция да не се придава съществено значение на разграничението между понятията „подобност“ и „конкуренция“ и да се „глобализира“ оценката по член 90 ЕО. В различни решения Съдът се въздържа да квалифицира разглежданите стоки като подобни или конкурентни и се ограничава до признаване на наличието най-малкото на потенциално или косвено отношение на конкуренция между тях. Вж. в този смисъл Решение от 27 февруари 1980 г. по дело Комисия/Франция, посочено по-горе, Решение по дело Комисия/Италия (169/78, Recueil, стр. 385), Решение по дело Комисия/Дания (171/78, Recueil, стр. 447). За по-нови решения вж. напр. Решение от 18 април 1991 г. по дело Комисия/Гърция (C-230/89, Recueil, стр. I-1909).

16 — Решение от 27 февруари 1980 г. по дело Комисия/Обединено кралство (170/78, Recueil, стр. 417, точка 6).

17 — Решение от по дело Комисия/Обединено кралство, посочено по-горе, точка 14.

18 — Съдът приема, че характеристиките на белгийския пазар не позволявали да се направи оценката, извършена по повод на британския пазар. Вж. Решение по дело Комисия/Белгия, посочено по-горе, точка 11.

производство (виното е предимно земеделски продукт и като такъв е подложен на рисковете, свързани с климатичните условия, докато бирата по принцип е индустриален продукт) и ценовата структура. С оглед на тези разлики, както и на факта, че съществува голямо разнообразие на вината в зависимост от техните характеристики, качество и цена, за целите на сравнението от данъчна гледна точка Съдът ограничава отношението на конкуренция между разглежданите напитки, като приема, че такова е налице при „по-широко достъпните за масовия потребител вина, които по принцип са най-леките и най-евтините вина“ [19].

46. В настоящия случай няма спор между страните относно това, че виното е предимно вносна стока, а бирата е предимно местна стока.

47. Освен това правителството ответник не оспорва твърдението на Комисията, че шведският пазар няма особености, които не позволяват да се признае отношение на конкуренция, каквото Съдът вече е приел, че е налице между винata от най-евтината категория и бирата с високо съдържание на алкохол, стоки, които са с най-висок относителен дял на съответните пазари. Въпреки че е налице известно разминаване в становищата на страните относно определянето на категорията вина, които реално се конкурират с бирата на шведския пазар, независимо дали тя се определя въз основа на алкохолното съдържание по обем (8,5—15 % vol. според Комисията и 11 % vol. според шведското правителство), или в зависимост от ценовата гама, все пак е налице принципно съгласие относно факта, че въпросните стоки се характеризират с определена степен на взаимозаменяемост.

48. Следователно първото условие за прилагането на член 90, втора алинея е изпълнено.

49. На второ място, проверката на съвместимостта на определен национален данъчен режим с член 90 ЕО изисква да се сравнят режимите на данъчно облагане, които се прилагат за разглежданите стоки, с цел да се установи наличието на евентуална разлика в облагането им, както и размерът на тази разлика.

50. Ако, както в настоящия случай, предмет на това сравнение са стоки, които с оглед на своите характеристики по същество не са подобни, без да се засяга тяхната частична взаимозаменяемост, в някои случаи може да се окаже особено трудно да се определят критерии, позволяващи да се извърши правилно сравнение.

51. В решението относно данъчния режим в Обединеното Кралство Съдът е приел,

19 — Решение от 12 юли 1983 г. по дело Комисия/Обединено Кралство (170/78 Recueil, стр. 2265, точка 12). Вж. също Решение по дело Комисия/Белгия, посочено по-горе, точка 11 и Решение от 17 юни 1999 г. по дело Socridis (C-166/98, Recueil, стр. I-3791).

че най-подходящият метод за оценка на отношението между данъчното облагане на бирата и виното се основава на сравнение на данъчната тежест по отношение на три различни фактора: обем, алкохолно съдържание и цена на стоките [20].

52. Ако този метод бъде приложен към настоящия случай, ще се получи следният резултат.

53. Що се отнася до сравняването на нивото на данъчно облагане с оглед обема [21], като се има предвид, че акцизът върху един литър бира със средно алкохолно съдържание по обем (5,2 % vol.) [22] е 7,64 SEK [23], а акцизът, с който се облага един литър вино с алкохолно съдържание по обем над 8,5 % до 15 % vol., е 22,08 SEK, се оказва че облагането на виното с оглед обема е около три [24] пъти по-високо от това на бирата. В настоящия случай този резултат обаче не е от особено значение, като се има предвид че разликата в облагането с оглед на обема е нормална за данъчна система, която използва алкохолното съдържание като облагаема основа.

54. Що се отнася до разликата в акциза с оглед алкохолното съдържание, вино с алкохолно съдържание по обем 12,5 % vol. се облага за обем алкохол с около 20 % повече в сравнение с бирата (1,77 срещу 1,47 SEK), а вино с алкохолно съдържание по обем 11 % vol. — с около 36 % повече (2 срещу 1,47 SEK). Виното, което е още по-леко, с алкохолно съдържание по обем 10 % vol. се облага за обем алкохол с почти 50 % повече от бирата. Едва ли е необходимо да се посочва, че алкохолното съдържание е най-уместният критерий за оценка, тъй като то е възприето като облагаема основа за определяне на акцизите.

55. По-трудна е сравнителната оценка на влиянието на облагането върху крайната цена на разглежданите стоки. Трудността се дължи основно на спора между страните относно цените, които следва да бъдат взети като основа за изчисляване. Според Комисията, която се основава на официалните статистически данни на Systembolaget, релевантният ценови диапазон, в който се реализирали около 79 % от продажбите на вино, е между 41 и 70 SEK за бутилка от 75 cl (между 55 и 93 SEK за литър). Средната потребителска цена на един литър вино с алкохолно съдържание по обем 12,5 % била 65,33 SEK, докато средната потребителска цена на един литър бира с алкохолно съдържание по обем 5,2 % била 30,33 SEK. Шведското правителство счита обаче, че би било по-правилно да се вземе предвид средната продажна цена на един литър вино с алкохолно съдържание по обем 12,5 % vol.,

20 — Решение по дело Комисия/Обединено Кралство, посочено по-горе, точка 18.

21 — Като се вземе предвид идентичен обем за двете напитки.

22 — Става въпрос за алкохолно съдържание на бирата, на което се позоват както Комисията, така и шведското правителство.

23 — Бирата се облага с 1,47 SEK на литър обем алкохол: 1,47 x 5,2 = 7,64.

24 — 2,89.

която е 69,58 SEK [25]. Ако като основа за изчисляване се вземат предоставените от Комисията данни, акцизът представлява 33,8 % от крайната цена и базовата цена на виното (30,18 SEK/l) се увеличава с около 73 % след облагането с акциз и с около 116 % след облагането с ДДС. Ако вместо това се вземат предоставените от шведското правителство данни, с базова цена на вино от 33,584 SEK/l, тези стойности са съответно 31,7 %, 54,7 % и 107 %. Що се отнася до бирата, въз основа на предоставените от Комисията данни, които не се оспорват от Кралство Швеция [26], акцизът представлява 25,2 % от крайната цена и базовата цена за един литър бира (16,62 SEK) се увеличава с 45,9 % след облагането с акциз и с 82,4 % след облагането с ДДС. От само себе си се подразбира, че в рамките на категориите вино, които се облагат с 22,08 SEK/l (между 8,5 % и 15 % обемно съдържание), влиянието на данъчното облагане върху структурата на цените е по-голямо в процентно отношение за по-евтиното вино с по-ниско съдържание на алкохол.

56. Независимо от възприетия критерий за сравнение, горепосочените данни показват, че категорията вина, конкурентни на бирата, се облагат със значително по-висок акциз от този, с който се облага бирата.

57. За да се провери съвместимостта на определен национален данъчен режим със забраната по член 90 ЕО, е необходимо накрая да се докаже дискриминационният характер на този режим.

58. В това отношение, що се отнася до първа алинея на член 90 ЕО, Съдът е уточнил, че дискриминационният характер произтича от самото неравенство на данъчното третиране, тъй като по отношение на подобни стоки, които са в голяма степен съпоставими, предвидената в тази норма забрана се прилага, когато дадена данъчна система засяга в по-голяма степен вносната, отколкото местната стока. За разлика от това, при хипотезата на втората алинея, с оглед трудността на извършване на достатъчно точно сравнение между разглежданите стоки, оценката трябва да се извърши въз основа на по-общ критерий, а именно косвения защитен характер на разглежданата данъчна система [27].

59. Без съмнение тази оценка е най-деликатната от оценките, които следва да бъдат извършени в рамките на член 90 ЕО,

25 — Тази цена се получава от средната цена на 22 вина, продавани в бутилки или картонени опаковки, които са сред най-продаваните в ценовия диапазон между 61 и 70 SEK, в който диапазон се реализира най-голямата част от продажбите.

26 — Средната цена за консумацията на един литър бира с алкохолно съдържание 5,2 % е 30,33 SEK.

27 — Решение от 27 февруари 1980 г. по дело Комисия/Обединено Кралство, посочено по-горе, точка 9. Вж. преди това Решение по дело Fink-Frucht, посочено по-горе. Въпреки това съществуващата в съдебната практика тенденция за „глобализиране" на оценката по член 90 ЕО, без да се прави ясно разграничение между прилагането на първа и на втора алинея (вж. бележка под линия 15, по-горе), води до разглеждането на защитния ефект на разглеждания данъчен режим като най-важен критерий с оглед признаването на наличие на нарушение на тази разпоредба.

и в контекста на производство за установяване на неизпълнение на задължения от държава-членка тя може да наложи на Комисията тежест на доказване, която е трудно да бъде понесена.

60. За да се облекчи тежестта на доказване, Съдът е уточнил, че за целите на прилагане на член 90, втора алинея ЕО е достатъчно да се докаже, че определен данъчен режим, „като се имат предвид присъщите му характеристики, *може* да доведе до посочения в Договора защитен ефект“ [28]. По-нататък Съдът приема, че „без да се пренебрегва [...] важността на оценката, която може да се направи въз основа на статистическите данни, позволяващи да се измери ефектът на определен данъчен режим, не може да се изисква от Комисията да изрази в цифри конкретното съдържание на защитния ефект на оспорваната данъчна система“ [29].

61. В решението относно данъчния режим на виното и бирата в Белгия обаче Съдът отхвърля тезата на Комисията, че след като веднъж е установено отношение на конкуренция между две стоки, всяка разлика в данъчните ставки, приложени към дадена облагаема основа, е несъвместима с член 90, втора алинея ЕО, и уточнява, че преценката на съвместимостта на определена данъчна тежест с тази разпоредба „следва да се извършва с оглед влиянието на тежестта върху отношенията на конкуренция между разглежданите стоки“ [30]. Според Съда „от съществено значение е да се установи дали тази тежест може или не да повлияе на разглеждания пазар, *като намали потенциалното потребление на вносните стоки в полза на конкурентните местни стоки*“ [31]. В това решение Съдът приема също, че „при оценката на наличието на защитен ефект не може да не се вземе под внимание разликата между съответните продажни цени на бирата и виното“.

62. Като се основава на тази съдебна практика, Кралство Швеция поддържа в настоящия случай, че Комисията не е спазила задълженията си, свързани с тежестта на доказване, тъй като не е отчела значителната разлика в цените на двете разглеждани стоки, която би я накарала да изключи възможното влияние на неравното облагане на посочените стоки върху избора на потребителя.

63. Що се отнася до основните доводи на шведското правителство, които са ядрото на неговата защита, смятам за подходящо да разгледам най-напред тяхната основателност, преди евентуално да продължа

28 — Решение от 27 февруари 1980 г. по дело Комисия/Обединено Кралство, посочено по-горе, точка 10. Курсивът е мой.

29 — Решение от 27 февруари 1980 г. по дело Комисия/Обединено Кралство, посочено по-горе, точка 10.

30 — Решение по дело Комисия/Белгия, посочено по-горе, точка 15.

31 — Решение по дело Комисия/Белгия, посочено по-горе, точка 16. Курсивът е мой.

по-нататък своя анализ. В тази връзка е необходимо да се припомни накратко контекстът, в който се вписва решението, на което се основава оплакването на Кралство Швеция, както и изводите, до които е достигнал Съдът в този случай.

64. В случая, който е предмет на производството, довело до постановяването на това решение, Комисията упреква Кралство Белгия, че облага виното с ДДС със ставка с около 6 % по-висока от тази, с която се облага бирата. В края на своя анализ Съдът достига до извода, че въпросното различно данъчно третиране не е от такова естество, че да засегне избора на потребителя. Съдът приема по-специално, че Комисията не е доказала, че разликата между цените на бирата и виното, които са в конкуренция помежду си, е толкова малка, че разликата от 6 % между ставките, с които се облагат двете стоки, може да окаже влияние върху поведението на потребителя и следователно да има защитен ефект в полза на бирата [32].

65. По-подробен анализ на данните по делото позволява да се разбере по-добре значението на изводите, до които е достигнал Съдът и да се прецени дали е правилно да се приложи към настоящия случай възприетото по това дело разрешение, както предлага Кралство Швеция.

66. Белгийското правителство е поддържало, че цената на един литър бира с включен данък е 29,75 BEF [белгийски франка], а тази на литър вино от сравнимо качество е 125 BEF. Тъй като доводите на Комисията, насочени към оспорването на тези данни, са изцяло отхвърлени, следва да се приеме, че Съдът е основал своя анализ на същите данни. Следователно продажната потребителска цена на вино в Белгия с включен ДДС е била с около *четири пъти* [33] по-висока от тази на бирата, докато разликата в ставките на ДДС, с които са били облагани съответно виното и бирата, е била 6 %, както бе посочено по-горе (25 % за виното и 19 % за бирата).

67. В своето заключение [34], което Съдът в общи линии следва по този въпрос, генералният адвокат Vilaça отбелязва, че ако ставката на ДДС е била уеднаквена на 25 %, т.е. ако е била увеличена с 6 % ставката, с която се облага бирата, разликата в цената на двете стоки е щяла да бъде намалена с 1,5 BEF (от 95,25 на 93,75 BEF), докато ако ставката е била уеднаквена на 19 %, т.е. ако е била намалена ставката, с която се облага виното, това намаление е щяло да бъде с 6 BEF (от 95,25 на 89,25 BEF). И в двете хипотези съотношението между цента на виното и бирата

32 — Решение по дело Комисия/Белгия, посочено по-горе, точка 18.

33 — 4,2 пъти. Ако се вземат предвид цените без ДДС (100 BEF за виното и 25 BEF за бирата), разликата е била точно 1:4.

34 — Представено на 26 февруари 1987 г. по дело Комисия/Белгия, посочено по-горе (точка 102 и сл.).

не се променяло значително (— 1,5 % при уеднаквяване на ставката на 25 % и — 6,3 % при уеднаквяване на ставката на 19 %). В първата хипотеза, която е следвало да се счита за по-вероятна с оглед направените от белгийското правителство в хода на делото изявления, цената на литър бира щяла да се увеличи с 5 %, докато във втората хипотеза цената на един литър вино щяла да спадне с 4,8 % [35].

68. Тук следва да се сравнят данните, с които разполагаме по настоящото дело с посочените по-горе данни, за да се установи дали е допустимо в настоящия случай да бъдат направени същите изводи като тези, до които е достигнал Съдът в Решение по дело Комисия/Белгия.

69. Ако се изходи от данните [36], които шведското правителство е предоставило или не е оспорило, и ако един литър вино с алкохолно съдържание по обем 12,5 % vol. се обложи с предвидената за бирата акцизна ставка, т.е. 1,47 SEK за обем алкохол, резултатът ще бъде намаляване на цената с 4,63 SEK/l (0,50 EUR) като абсолютна стойност [37] и с 6,65 % като относителна стойност. Съотношението между цената на виното и бирата би намаляло с 11,8 %, оставайки в порядъка 2:1 [38].

70. Възможно ли е при наличието на такива данни, по аналогичен с решеното от Съда в посоченото по-горе дело Комисия/Белгия начин, да се направи изводът, че разликата в цените на бирата и виното в Швеция е толкова голяма, че разликата от 20 % [39] между акцизните ставките, с които се облагат двете напитки, не може да окаже влияние върху поведението на потребителя?

71. По мое мнение отговорът би трябвало да е отрицателен. Съпоставянето на данните по настоящото дело с тези по дело Комисия/Белгия показва, че двата случая всъщност не могат да се сравняват. Ако в Решение по дело Комисия/Белгия Съдът е могъл да приеме, че при наличието на съотношение 1:4 между цената на бирата и на виното евентуално намаление на цената на виното с около 5 % не изглежда от естество да окаже влияние върху избора на потребителя, същото не може да се твърди със сигурност, без да се отчетат и други фактори, когато това съотношение е 1:2 и евентуалното намаление на цената на виното е 6,5 % [40]. По

35 — Вж. заключението на генерален адвокат Vilaça, посочено по-горе, точка 109.

36 — Сравнението е извършено с оглед средната цена за един литър вино с алкохолно съдържание от 12,5 %. Едва ли е необходимо да се отбелязва, че ако се вземат предвид по-леките и по-евтини вина, които се включват в релевантната по настоящия случай категория данък, разликата в цената в сравнение с тази на бирата би била по-незначителна, докато както видяхме по-горе, разликата в облагането във вреда на виното би била по-голяма.

37 — При това изчисление се взима предвид и облагането с ДДС в размер на 25 %.

38 — Съотношението би било 2,3:2,1.

39 — Получена, като се сравни акцизът, наложен за обем алкохол, и като се вземе предвид вино с алкохолно съдържание от 12,5 %.

40 — То се увеличава обаче, ако се вземе предвид вино с по-ниско алкохолно съдържание и с по-ниска цена.

принцип, колкото повече намалява съотношението между цените на двете конкурентни стоки, толкова повече се увеличава тяхната степен на взаимозаменяемост и следователно толкова повече намалява размерът на ценовото изменение, което би предизвикало ефект на заменяемост.

72. С оглед на гореизложеното считам, че трябва да се отхвърли тезата на Кралство Швеция, че ако се вземе предвид единствено разликата в цените на виното и бирата, е възможно да се изключи вероятността разликата в акцизните ставки, с които се облагат двете стоки, да може да има каквото и да е влияние върху избора на потребителя.

73. Тъй като достигам до този извод въз основа на предоставените от правителството ответник данни, няма да се спирам на широко обсъждания между страните в хода на писмената фаза от производството въпрос относно правилността на използвания от шведското правителство сравнителен метод, при който се сравняват цените на един литър вино и на един литър бира. В това отношение ще се ограничa да отбележа, че предложеният от Комисията метод, при който се сравняват цените на една чаша вино и една халба бира с различни обеми, не изглежда най-показателен, особено като се има предвид начинът на продажба на разглежданите стоки. Те се продават предимно в търговските обекти на Systembolaget [41] при условия, при които, без съмнение, сравнението на цените на напитките на литър е по-непосредствено, като се има предвид и посочената в писмената защита на правителството ответник склонност на средния шведски потребител да купува вино в т.нар. опаковки Bag in Box [42]. Комисията така или иначе не е предоставила доказателства, които позволяват да се приеме, че предложеният от нея сравнителен метод е по-подходящ от метода, предложен от шведското правителство, с оглед навиците на шведския потребител и характеристиките на пазара.

74. Тук следва да се прецени дали предоставените от Комисията доказателства са достатъчни, за да докажат *способността* на разглеждания данъчен режим да породи защитен ефект по отношение на бирата във вреда на виното.

75. Според Комисията от статистическите данни на Systembolaget ясно личи, че поведението на потребителите се влияе от промените в цените, предизвикани от промените на акцизната ставка на разглежданите стоки. Следва да се

41 — Продажбите в лицензираните заведения изглежда не надхвърлят 10 % общо.

42 — Системата Bag in Box е метод за опаковане на течности, при който течността най-напред се налива в пластмасова или алуминиева опаковка, която на свои ред се поставя в картонена кутия, като целта на последната е да улесни преместването и складирането на стоките. Успехът на този вид опаковки се дължи на нейното удобство и на нейната способност да запазва свежестта на течностите, като ограничи достъпа на въздух. Обикновено, що се отнася до виното, този вид опаковка е с обем от 3, 5, 10 или 20 литра.

отбележи, че статистическите данни за 1997 г., годината през която влиза в сила данъчната реформа, която намалява с около 40 % акцизната ставка на бирата, показват, от една страна, че продажбите на тази напитка са се увеличили с 8,9 %, като е налице обратна тенденция в сравнение с предишните години, през които те са регистрирали значителен спад, и от друга страна, че продажбите на вино са спаднали с 3,7 %. За сметка на това през 2002 г., годината през която акцизната ставка върху виното е намалена с 18,8 %, продажбите на тази стока са се увеличили с 11 %. Освен това Комисията подчертава, че за периода от 1997 до 2001 г. е отчетено като цяло нарастване на продажбите на вино, но в процентно отношение продажбите на бира очевидно са се увеличили в значително по-голяма степен. Накрая Комисията отбелязва, че докато през 1995 г. продажбите на вино, като обем, са били в общи линии равни на тези на бирата (около 103 милиона литра за всяка напитка), обемът на продадената през 2004 г. бира (около 173 милиона литра) е надвишил с около 20 % този на виното (около 139 милиона литра). Според Комисията тази разлика, която се появява след данъчната реформа от 1997 г., се дължи на въведените с нея различни ставки, с които се облагат двете напитки.

76. Предоставените от ответника данни не ми изглеждат особено съществени преди всичко и най-вече поради факта, че се отнасят общо до продажбите на бира и вино, и следователно не позволяват да се направи отделна оценка на хода на продажбите на конкурентните категории. На второ място, макар да е вярно, че от посочените от Комисията статистически данни следва, че продажбите на бира продължават да се увеличават, тази прогресия не е постоянна. През 1998 г., годината след намаляването на ставката, продажбите се увеличават само с 2,8 %, което е най-ниската стойност за периода 1997—2003 г., докато през 1999 г. е отчетено увеличение на продажбите с 15,4 %, което е много по-високо от увеличението, реализирано през 1997 г., успоредно с намалението на акцизната ставка. Годините след 1999 г., с изключение на 2003 г., показват почти постоянно увеличение на продажбите с около 10 %. По мое мнение тези данни позволяват да се предположи, че и други фактори наред с данъчния са оказали влияние върху нарастването на продажбите на бира през разглеждания период и следователно върху разликата в обемите на продажба на вино и бира, която се появява през този период. Що се отнася до виното, предоставените от Systembolaget статистически данни за продажбите показват намаляване през 1997 г., годината в която бирата се облага с намалена акцизна ставка, но още през следващата година продажбите се увеличават отново с темп на растеж от 2,7 %, който е почти идентичен с този, регистриран през същата година за бирата (2,8 %). От 1998 г. нататък продажбите на вино нарастват, макар и не постоянно.

77. В светлината на гореизложените съображения смятам, че предоставените от Комисията данни позволяват най-много да се докаже чувствителността на шведския потребител към въведените с изменението на разглеждания данъчен режим промени в цената, чувствителност, която с оглед на регионалните потребителски навици, които по традиция са в полза на бирата, изглежда е по-голяма

по отношение на виното [43]. Освен това изглежда, че ефектът на увеличаване на продажбите, който следва намаляването на акцизната ставка, има ограничена продължителност във времето и вероятно изчезва в рамките на една година след влизането в сила на данъчното изменение.

78. Макар от предоставените от Комисията статистически данни да е възможно да се направи изводът, че е налице определена еластичност на търсенето на разглежданите стоки по отношение на цената, фактор, който впрочем не се оспорва от Кралство Швеция [44], по мое мнение от тях не е възможно обаче да се извлекат достатъчно релевантни данни относно влиянието на промените на цената върху отношението на конкуренция между посочените стоки, които да позволят да се *установи*, че увеличаването на продажбите на бира и на вино през 1997 и 2002 г. може да доведе поне частично до ефект на заменяемост. Такова влияние зависи от степента на конкуренция, която съществува между тях, и следователно от коефициента на кръстосана еластичност на търсенето, фактори, които Комисията не е подложила на оценка.

79. Тук е необходимо да се постави въпросът за конкретната тежест на доказване на Комисията в рамките на производство за установяване на неизпълнение от държава-членка по член 90, втора алинея ЕО.

80. Вече бе посочено, че Съдът не изисква да се докаже реален защитен ефект на оспорвания данъчен режим посредством предоставянето на статистически данни или иконометрични изследвания, каквото доказване не може и разумно да бъде изисквано от Комисията [45], а да се докаже *способността* на този режим да породи такъв ефект. С други думи, Комисията е длъжна да разгледа всички обективни характеристики на въпросния данъчен режим, за да прецени дали с оглед на данъчното положение, съществувало преди неговото въвеждане, и характеристиките на пазара са налице *достатъчно елементи, за да може да се презюмира влияние на този режим върху потенциалното потребление на стоки с произход от други държави-членки и върху отношението на конкуренция между разглежданите стоки* [46]. При наличието на доказателства, които могат да подкрепят тезата на Комисията, заинтересованото правителство трябва да обоснове въпрос-

43 — Предоставените от Комисията статистически данни показват значително увеличаване на продажбите на вино през 2002 г. в сравнение с регистрираните през 1997 г. по отношение на бирата, въпреки че намаляването на акцизната ставка върху виното е било приблизително наполовина в сравнение с приложената преди това за бирата.

44 — Увеличаването на продажбите на вино през 2002 г. след намаляването на акциза е видно и от предоставените от Кралство Швеция статистики. От писмената защита на правителството ответник е видно също, че именно по-голямата или по-малка, но при всички случаи осезаема еластичност на търсенето на алкохолни напитки като цяло е тази, която позволява на Швеция да използва по традиция данъчния инструмент, за да влияе върху цените и следователно върху потребителските навици. В миналото увеличаването на ставката върху спиртните напитки, в съчетание с други мерки без данъчен характер, позволява на правителството да насочи потребителите на тези напитки към продукти с по-ниско съдържание на алкохол, и по-специално към виното.

45 — Такова доказателство може да се окаже особено трудно да бъде представено, когато се отнася до стоки, които са само частично взаимозаменяеми.

46 — Очевидно е, че тежестта на доказване, която носи Комисията, е толкова по-лека, колкото е по-пряко отношението на конкуренция между засегнатите продукти, така че когато се касае на практика за подобни стоки, е достатъчно да се констатира по същество разлика в данъчното облагане.

ната разлика в данъчното третиране [47] и/или да предостави доказателства, които изключват нарушението на член 90, втора алинея ЕО [48].

81. Впрочем това разпределяне на тежестта на доказване изглежда не противоречи на посоченото по-горе Решение по дело Комисия/Белгия, в което предоставените от белгийското правителство данни, оспорени без успех от Комисията, позволяват да се потвърди реалната неутралност на приложената към виното и бирата диференцирана ставка на ДДС от гледна точка на отношението на конкуренция между тези стоки, като оборват тезата на Комисията относно възможния защитен ефект на данъчния режим, на който са подложени.

82. Съществуват ли в случая достатъчно доказателства, за да може да се приеме, че оспореният данъчен режим има защитен характер?

83. Да започнем с разглеждане на характеристиките на този режим. Както признава самото шведско правителство, данъчната реформа от 1997 г., с която акцизната ставка върху бирата е била намалена с 40 %, *променя данъчното равенство,* съществувало преди това между бирата с високо съдържание на алкохол и виното с алкохолно съдържание по обем от около 11 % vol. [49] Въз основа на сега действащия режим, макар акцизът както за бирата, така и за виното да е определен в зависимост от алкохолното съдържание по обем, т.е. въз основа на обективен критерий, който отразява характеристиките на стоките, *методът за изчисление* все пак е различен [50]. Акцизът върху бирата всъщност се определя, като се умножи определена фиксирана сума по алкохолното съдържание по обем на напитката, така че *данъчното облагане за обем алкохол остава идентично, независимо от алкохолния градус на напитката*, докато виното е разделено на пет категории в зависимост от алкохолното съдържание и в рамките на всяка категория *данъчното облагане варира от максимална ставка за вината с най-нисък алкохолен градус до минимална ставка за вината с най-висок алкохолен градус.* В четвъртата категория, която обхваща вината, които са в конкуренция с бирата с високо съдържание на алкохол, това данъчно облагане варира от 2,45 SEK за обем алкохол за вината с алкохолно съдържание по обем 9 % vol. до 1,47 SEK за вината с алкохолно съдържание от 15 % vol. Следователно влиянието на облагането е по-голямо при по-леките и по-евтини вина, които се намират в по-пряко отношение на конкуренция с бирата.

84. На второ място, следва да се прецени разликата в данъчното облагане на разглежданите стоки, до която води

47 — Вж. напр. делото относно данъчното третиране на денатурирания алкохол в Италия (Решение от 14 януари 1981 г. по дело Vinal, 46/80, Recueil, стр. 77).

48 — Държа да уточня, че това не води до прехвърляне на тежестта на доказване, тъй като при всички положения Комисията следва да представи достатъчно доказателства, за да докаже prima facie наличието на защитен ефект.

49 — Съгласно посоченото от самото правителство ответник.

50 — От преписката по делото не става ясно дали преди изменението от 1997 г. методът за изчисляване на акциза е бил един и същ за виното и бирата.

прилагането на гореописания данъчен режим. Както вече имах повод да отбележа по-горе [51], сравняването на данъчната тежест съответно върху виното и бирата показва, независимо от възприетия критерий за сравнение (обем, алкохолен градус или цена на стоките), че категорията вина, които са конкурентни на бирата, се облагат със *значително* по-висок акциз от този, с който се облага тази напитка.

85. Що се отнася до характеристиките на пазара, чувствителността на шведския потребител към промените в цената, предизвикани от изменението на данъчния режим, под който попадат разглежданите стоки, по същество не се оспорва. Освен това сравнението между цените на разглежданите напитки, извършено въз основа на предоставените от шведското правителство данни, не позволява да се изключи възможното влияние върху конкуренцията на разликата в данъчното облагане на двете напитки [52]. Предоставените от шведското правителство статистически данни, от които е видно, че в процентно отношение между 1996 и 2003 г. продажбите на вино са отбелязали по-високо увеличение в сравнение с тези на бирата, сами по себе си също не представляват доказателство за липсата на защитния ефект на разглеждания данъчен режим [53].

86. При тези обстоятелства смятам, че в настоящия случай са налице достатъчно данни, за да се счете, че разглежданият данъчен режим е способен да окаже влияние върху потенциалното потребление на вино и да постави в по-неблагоприятно положение тази стока, която се внася предимно от други държави-членки, по отношение на бирата, която е предимно местна стока „в качеството ѝ на най-близка стока за сравнение от гледна точка на конкуренцията“ [54]. По мое мнение доводите на Кралство Швеция не противоречат на това заключение. Следователно смятам, че искът трябва да бъде уважен.

V — Съдебни разноски

87. По силата на член 69, параграф 2 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като с оглед на направените заключения Кралство Швеция е загубило делото и Комисията е направила искане за осъждане на последното, считам, че Кралство Швеция следва да бъде осъдено да заплати съдебните разноски.

51 — Вж. точки 52—56 по-горе.

52 — Вж. точки 63—73 по-горе.

53 — Вж. Решение по дело Комисия/Франция, 168/78, посочено по-горе.

54 — В този смисъл вж. Решение от 12 юли 1983 г. по дело Комисия/Обединено Кралство, посочено по-горе, точка 27.

88. Република Латвия, която е встъпилата в настоящото производство, понася направените от нея съдебни разноски в съответствие с член 69, параграф 4 от Процедурния правилник.

VI — Заключение

89. Въз основа на всички гореизложени съображения предлагам на Съда:

— да установи, че като е обложило конкурентните на бирата вина с относително по-висок акциз от този върху бирата, Кралство Швеция не е изпълнило задълженията си по член 90, втора алинея ЕО,

— да осъди Кралство Швеция да заплати съдебните разноски,

— да обяви, че Република Латвия понася направените от нея съдебни разноски.